

Autorský zákon

Autorská práva na umělecká či vědecká díla budou v České republice platit 70 let. Dosud se na ně ochrana vztahovala jen 50 let. To je zřejmě nejdůležitější změna, kterou přináší nový autorský zákon. Naprostou většinou ho včera schválila Poslanecká sněmovna. Předkladatel zákona ministr kultury Pavel Dostál neskrýval spokojenost. Zákon podle něj zaručí to nejdůležitější: autorská práva budou nezcizitelná, nepřevoditelná a autor se jich nebude moci zbavit.

Delší doba, po kterou budou chráněna práva autorů, zvedne cenu děl některých klasiků. Spisy Karla Čapka, Eduarda Basse, Karla Poláčka nebo Vladislava Vančury už podle staré úpravy zákona ochraně nepodléhaly a vydavatelé s nimi mohli volně nakládat. Nyní budou muset znovu žádat dědice o svolení a platit jim autorské honoráře z prodaných výtisků. Ty se v České republice pohybují ve výši sedm až osm procent z utržené ceny. Pokud knihkupci prodají pět tisíc výtisků knížky v ceně 200 korun, dostanou dědicové asi 80 tisíc korun. To se logicky promítne do maloobchodní ceny knih. Podle prvních signálů ze strany vydavatelů ale tito klasikové rozhodně z knižních pultů nezmizí.

Zákon přináší ještě další výraznou změnu: nikdo se už nebude moci vzdát svých autorských práv. Zákon tak ztíží podmínky televizím, které už nebudou moci v dabingu "vzít" hercům práva na jejich hlas.

"Dneska, když herec přišel do dabingu, tak aby měl práci, musel podepsat, že se vzdává autorských práv, a dostal jednorázový honorář," vysvětlil Pavel Dostál. Podle nového znění zákona budou herci dostávat peníze i za reprízu pořadu, který dabovali. Zákon řeší i otázku, kdo je autorem díla. "Např. autorem filmového díla je režisér a scenárista, ostatní mají nárok na honorář," uvedl Pavel Dostál.

Zákon by měl vejít v platnost letos v prosinci. Musí jej ale schválit ještě Senát a podepsat prezident republiky.

(podle Lidových novin z listopadu 1999 - 284 slov)